

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.
Posamezna številka
1 din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda štev. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo

Celje

Strossmayerjeva ulica 1,
pritličje.

Rokopisov ne vračamo.

Oglaš po tarifu.

Telefon int. štev. 65.

Zoro:

Prokrustova postelja.

(Dalje.)

Da lahko sine ira et studio proniknemo v beogradsko stališče, ne bo škodovalo, če se ozremo na pot, ki so jo hodile tuje, starejše univerze tekom let do današnjega obličja.

Več ali manj vse, predvsem vse srednje-evropske univerze so nastale iz privatnih filozofskih katedrov posameznih učenjakov, ki so zbirali okoli sebe najprej učence za svoje doktrine, iz njih pa profesorje poznejših generacij. V nekaterih primerih ravno glavni predstavniki filozofije (prav: vede) niso ostavili nobenih stolic, materialnih in lokalno določenih žarišč za svojo doktrino, nego samo knjige. To so bili oni, ki niso predavali, temveč samo pisali.

Razum tega je bila svoje dni veda en sam, univerzalen predmet. Razumljivo je tedaj, da takrat »univerze« niso predstavljale današnjega ogromnega, po poklicih in predmetih specializiranega organizma; bile so preje majhne celice, katere so posejali kot slušatelji samo *pristaši* tam predavanih doktrin. Če še povdarimo, da je bila oficijelna veda po osnovi teoforske in religiozne, smo prilično pri rezultatu: samostani lajkov.

Ta štadij pa ni trajal par decenij, nego stoletja, in sicer tem dalje, čim starejša je bila dotična celica vede. — Kakor mnogo kje drugod, sta pa 18. stoletje in francoska revolucija obrnila tudi na univerzitetnem polju kolo razvoja. Čas je postavil človeka pred pojmi: individuum ter ga prisilil k novim naporom, izvirajočim iz delovanja človeka kot enote v skupnosti človeštva: torej pred obratno nalogo, kakor preje, ko je stala amorfna masa brezpravnih napram povzdignjenim privilegirancem. Le-ti pa za svoj položaj niso potrebovali lastnih sposobnosti, temveč so črpali svojo moč iz neumnosti drugih ter jo naslanjali na princip neenakosti.

Enakost človeka napram človeku je odvila talente, sprožila iznajdbe, otežila življenje, zakaj, kjer je bil boj, če ga je sploh kaj bilo, med malim številom nekaterih močnih in med ne-močno večino, tja je stopil boj enega proti enemu. Z orjaškimi koraki se je začela širiti in napredovati veda na zunaj, na znotraj, se diferencirati in bogatiti; sama je provocirala nove probleme, ki so rodili neštete varijante. Mislili so se morali odločiti za gotov poklic, v poklicu za specialno stroko. Vse to se je naravno zbiralo v celicah vede, ki so si s čarom znanja

priporile od nekdanj privilegij svobode in splošnosti, neizmernosti: v univerzah. Učinek tega grandioznega porasta ni mogel biti drugi nego radikalna razkropitev ene splošne doktrine v koncentrirano proučevanje in predavanje specijelnih predmetov, znatnosti. Iz pristašev doktrin so se razvili slušatelji svobodnih poklicev za praktično življenje.

Sporodno s tem ne smemo prezreti starosti, neštetihi daril in fondov ter drugih materialnih ugodnosti, s katerimi se te univerze lahko pohvalijo. Čas pa je kljub temu potekal, za življensko dobo posameznega človeka počasi je šel razvoj in se je kopičila današnja forma teh univerz. Celo zagrebška in beogradska univerza sta — si nova componere licet antiquis — se porajali postopoma in v mejah, ki so jih dopuščale slučajne dotacije.

Slovenska univerza pa je nastala v onem formatu, ki smo ga pred vojno smatrali za nekako šablono provincijalnih univerz, na rrah, s — kraljevim ukazom: Heidelberg brez zgodovine, brez dotacij, sredi revnega naroda.

Naenkrat je bila tu z zakonito določenim številom fakultet, ki jih je bilo prva leta treba šele »napolniti«, da so stvarno nastale. Mi sami nismo zanjo dali ničesar, kar bi imelo v tem času vrednost in pomen — žrtve, naše obče narodne žrtve. Univerzitetni fond smo naložili v avstrijsko vojno posojilo, če ne še bolj plodonosno, dvorec je bil prazen, ker smo dobili vladno palačo. Res je, plačevali smo davke, da se nam je črno delalo pred očmi, ali to je bila obveznost, ne *prostovoljna žrtva*.

Baš ta pa je oni, snovno vidni dokaz in edini nepobitni argument narodove zrelosti za lastno univerzo v smislu, kakor jemljemo obstoječo v Ljubljani. Samo krvni stik naroda z univerzo je faktor, ki *zida* univerze. Niti ta pa ni tako čudapoln, da bi jih iz tal *izkopaval*.

Beograd pravi — odkrito ali prikrito, je vseeno — da mi, Slovenci, tega faktorja niti pokazali nismo. In ker je bil doslej samo eden dr. Oražen, imam pogum priznati, da je to resnica. Ob ustanovitvi univerze smo s prekrizanimi rokami vzdikali: živel kralj, živel Srbi, živel Davidović; pogledali smo »cifro« v proračunu, nato pa rekli: vozi bre, naša ljuba univerza, dihaj, rasti, zdaj te imamo!

In danes in vsako leto ob sestavi proračuna, ko zažanje univerzitetna vihra: kje polagamo dokaze, da smo pripravljeni za univerzo dati tudi *sami in prostovoljno*? Beograd, kar ga je stvarnega, ima v rokah oster ra-

pir: očitek, da smo otroci, ki si domišljamo, da nacionalna država ne potrebuje nacionalnih državljanov. Beograd ima vtis, da niti takega sve-tišča, kakor je lastna univerza, ne bomo pred apatijo med samimi nami, nego radi bontona, v polzavosti lastne indolentnosti, neodkritosrčno, z občutljivostjo histerije, pokrivajoč same sebe s plašcem preganjane nedolžnosti. Beograd smatra, da nam je univerza etiketa na vratih Slovenije, ki jo prepuščamo mirno pobledelosti in zavitim robom, katere pa noben tujec, čeravno sosed, ne sme niti pogledati, da bi jo iz prijaznosti očedil, čeprav na škodo formata.

(Konec prihodnjic.)

Celjski občinski svet.

V petek, dne 18. t. m. od 18.15 do 21.15 se je vršila redna seja celjskega občinskega sveta, ki je potekla dokaj mirno in stvarno. Uvodoma je občinski svet sprejel protestno resolucijo proti nameravani ukinitvi upravnega sodišča v Celju.

Personalni odsek. Mestna občina bo plačala tudi za l. 1927. vse davčine za mestne uslužbenice in ročne delavce. Obč. odb. prof. Mravljak je izjavil v imenu SDS, da je demokratiški klub slejkoprej za to, da se pomaga mestnim uslužbencem.

Pravni odsek. Ivanka Vrtačnik se sprejme v domovinsko zvezo, dočim se šolski sestri Benjamini Afojziji Jagger zagotovi sprejem. Inventar bivše gospodinske šole se prepusti deklški meščanski šoli. Določilo se je besedilo reverza za poslopje Jadransko-podunavske banke, ki je bilo zgrajeno leta 1922. deloma izven regulacijske črte v Aleksandrovici ulici.

Finančni in gospodarski odsek. Mestna občina bo najela pri Mestni hranilnici posojilo v znesku 1.400.000 dinarjev za regulacijo Savinje in posojilo v znesku 600.000 Din za gradnjo mestne stanovanjske hiše, S. K. Celje se dovoli 10.000 Din podpore za povečanje tenis-prostora v parku. Okrožno sodišče mora plačevati za grofijo 65.000 Din letne najemnine. Najem-nina SPD za Celjsko kočjo se zviša od 1350 na 3000 Din letno od 1. januarja 1928 naprej. Odobri se proračun stroškov v znesku 49.750 Din za dograditev promenadne poti na levem bregu Savinje med Kapucinskim mostom in brvjo pri parku. Pot bo najbrž že letos dograjena. Slike v porotni dvorani so že restavrirane. Konser-vatorju g. dr. Steletu se dovoli 10.000 dinarjev za izdajo monografije o teh slikah, ki predstavljajo vrednost nad 1 milijon dinarjev.

Vse važnejše preureditve v mestni klavnici se odlože do prihodnjega proračuna. Mariji Virantovi se proda parcela na Jožefovem hribu v stavbne svrhe. Šumski upravi se podaljša najemninska pogodba za Higerspergerjevo posestvo za 3 leta, trgovcu gosp. Karbutzu pa se zagotovi podaljšanje najemninske pogodbe za zemljišče poleg kaplanije za 3 leta. Gostiščarju Reberšaku se ponudi za sejmišče najemnina 800 D letno za najmanj 5 let.

Obrtni in tržni odsek. Odobri se maksimalna tarifa za avtoizvoške, kakor sta jo odobrili Zbornica TOI in obrtna zadruga. Po mnenju večine se ne izplača izdajati v Celju ravnalnih cen za živila, češ da so cene v Celju skoro iste kakor v drugih mestih. Dobro bi bilo pridobiti vrtnarsko podjetje, ki bi zalagalo mesto z zelenjavo.

Stavbni in vodoregulacijski odsek. Aškerčeva ulica se od Kralja Petra ceste do vile g. Lemaića zatvori za promet z vozili. Ogel Kolenčeve in Vrvarske ulice se zavaruje z železno ograjo. Zgradba javnega podzemnega stranišča med kolodvorom in hotelom »Pošta« bo zasigurana v proračunu. Dosedanje javno stranišče poleg kolodvora se bo uredilo.

Dne 31. oktobra se je vršil komisijonelni ogled za regulacijo Savinje ob navzočnosti načelnika pristojnega oddelka v Beogradu. Strokovnjaki so naziranj, da se mora očistiti Savinja med železniškima mostovima in da mora biti tam široka 80 m, struga med prvim železniškim mostom in Savinjskim dvorcem pa mora biti razširjena na 60 m. Regulacija Savinje s pritoki bi stala okrog 5 milijonov dinarjev. Mestni stavbni urad pripravlja ustanovitev gramozne postaje med obema železniškima mostoma.

Mestna elektrarna. Prošnja okoliške občine za znižanje cene električnega toka za kino Gaberje se ponovno odkloni. Na prošnjo hišnih lastnikov na Dolgem polju se namesti poleg hiše g. Diehla cestna svetiljka, v hiše pa se napelje elektrika po večini na stroške interesentov. Mestna elektrarna odpiše mestni plinarni račun električnega toka za l. 1925. in 1926.

Slučajnosti. Obč. odb. Komavli (socijalist) predlaga protestno resolucijo proti nameravani uvedbi 10-urnega delavnika in nedeljskega dela v trgovskih obratih v Celju. Po daljši debati je bila resolucija izročena kombiniranemu obrtnemu in tržnemu ter socijalnopolitičnemu odseku.

Ob koncu seje se je nenadoma dvignil obč. odb. Janič in silno važno povedal: »Predlagam konec debate«. — Tableau!

Danilo Gorinšek:

Tragedija Jožeta Kovača

Ni temu kar tako, da je Kovačev Jože postal uradnik. Nego je vzrok mnogo globlji. Pravzaprav zelo globok vzrok je bil to. In je to takorekoč že kos tragedije. Kajti je Jožeta njegove oče takorekoč že znanstveno opredelil za vse poklice, ki bi bil zanje kakor rojen, a je Jože živel v takih časih, da se nobenemu teh poklicev ni mogel posvetiti. No, če to ni tragedija! In to je bil vzrok, da je naposled postal uradnik. In mislim, da je ta vzrok dosti globok. Takorekoč za več poklicev biti rojen že od rojstva in naposled tragično končati kot uradnik v kaki pisarni.

Oče pa je Jožeta opredelil znanstveno za sledeče poklice tako-le: »Jože« — je govoril oče svoji materi — je nesrečen otrok; rojen je v nesrečnem času. Vidiš, če bi bil rojen petnajst let poprej. Takrat bi bilo šlo sijajno! Ali vsaj pet let poprej, da bi se bil redil. Pa bi bilo tudi še lahko šlo. Pa danes?! Vidiš, naš Jože, je kot rojen za današnji čas, velik je, in lep, in čeden na zunaj, in kar je glavno — on zna govoriti.« In je oče povedal ženi na uho: »Kar priznavaj si, toli-

ko ne zna vsak. In to je velika zmožnost, govoriti tako, da človeka oam-miš, povedati pa — nič. Vidiš, to je naš Jože. Kar priznavaj si. Zdaj lahko presodiš, kakšna kriza je dandanes povsod, če niti takega človeka ne spraviš nikamor. Da, pred petimi leti. H gledališču bi bil lahko sprejet takoj, ali pa v vojno akademijo. Lahko bi šel za jurista, in potlej za poslanca. Danes pa je prepozno. Danes si oskrbuje vsa mladina omenjene zmožnosti, in je vse prenapolnjeno. Kamorkoli pogledaš. Zato je čutil Jože tem bolj tragedijo svojega mladega življenja, in je to, mislim, razumljivo. Biti velik, in lep, in čeden na zunaj, in znati govoriti, a kljub vsemu temu ne postati gledališki igralec, niti oficir, še manj pa jurist ali poslanec, je krivica, ki se bo še maščevala. — Tako je postal Jože uradnik; udal se je v svojo krivično usodo in se je — oženil. Seveda nesrečno. Kajti tragika je tragika, in če se tak človek takorekoč oženi, ni tragike nič manj. In še to: Če človek kakor Jože, občuti tragiko, je gotovo zelo občutljiv — sicer je ne bi čutil — in kako naj bo tak tragičen in občutljiv človek srečen v zakonu, če venomer čuti bridkobo v srcu: »Za toliko visokega sem rojen, toliko sem

hotel izvršiti, a naposled bo vse, kar sem izvršil, to, da sem se oženil, in v najboljšem slučaju — kak otrok.«

Jaz mislim, da je sedaj dokazano, da se Jože ni mogel osrečiti v zakonu. S početka je voljno prenašal vse, kar mu je bil naložil sveti zakrament poroke, potlej pa je postal spet tragičen, kar mu pa ni zameriti spricho prirojene mu tragike. In je zakoprnel po čisti sreči kakor petošolec po »njenih« očeh. In je to koprnjenje vtaknil med »male oglase« pod rubriko »dopisi«. To koprnjenje je izgledalo v »malih oglaših« tako-le: »Nesrečen v zakonu — ne po svoji krivdi — želim srečen biti izven zakona. Neanonimni dopisi se prosijo pod »Bela krizantema« na upravo lista«. Jože je bil nekoliko pomirjen. Sviti upi so mu božali njegovo tragično bitje. Čez par dni je že prejel dopis v pisarni »malih oglasov«. Dopis je bil natipkan s strojem, kar pa Jožeta ni moglo motiti. Ves srečen je prebiral pismo, ko žene ni bilo doma: »Vaš oglaš, cenjeni gospod, mi je segel v dno srca. Voljna bi bila, da Vas s svojim sočutjem ogrejem. Vaše ne po svoji krivdi nesrečno srce. Prosim za odgovor pod »sočutje« na upravo lista. Jožetu je tolko od razburjenja po njegovi glavi. »Te je

ženska! Živa pesnica, gotovo je pesnica, potem ima tudi smisla za mojo tragiko. Vendar nekdo, ki me bo razumel.« Jože je poljubljal pismo. Pred očmi mu je vstajala mlada, lepa ženska, kako se mu sočutno smehlja, sedaj mu polaga roko na razbeljeno čelo, zdaj... Jože jo je objel in segel v zrak. — Takoj ji je odgovoril: »Nocoj ob osmih naj Vas vidim pred hotelom N. Znak je bela vrtnica v roki. Ker je pustni torek, in, da naju vsakdo ne opazi, pridete lahko zakrinkani. Poljublja Vas v duhu neznanece.«

Popoldne je ob dveh drvel iz urada domov. Doma se je obril, toda samo zato, da je lahko stal pred ogledalom, in skušal svoje zmožnosti v mimiki. Kajti zvečer mora napraviti, čim se seveda razkrinka, simpatičen obraz, ljubeznjivo se mora smehljati, natančno tako mora pogoditi, da ona vidi zlati zob, ki ga ima v ustih. Zlati zob je v gornji čeljusti šesti od levega konca šteto, in sedaj mora Jože empiričnim potom dognati, kako mora raztezati usta. To in še mnogo drugega je moral Jože poizkusiti. Tako, da je britje trajalo natančno eno uro in pol in ne bi bil nehal, da ga ni žena zasačila in izpregovorila krilate besede: »Kaj se pačiš v ogledalo? Ali še nisi

Občinske volitve v celjskem srezu.

Občinske volitve v Celjski okolici.

Številkom je rezultat sledeč:

	SLS I.	SLS II.	Gosp.	Socij.	Kom.	NRS	Nemci
Breg	120	228	134	92	24	31	48
Gaberje	75	64	85	221	14	37	115
Skupno	195	292	219	313	38	68	163

Na podlagi tega volilnega rezultata so dobili klerikalci 13, gospodarska lista (SDS, SKS in NSS) 5, socialisti 8, komunisti 1, radikali 2 in Nemci 4 občinske odbornike. Na gospodarski listi so bili izvoljeni gg. Vinko Kukovec, Anton Fazarinc, Franjo Nerad, Jakob Brumen in dr. Karl Laznik.

V primeri s skupščinskimi volitvami dne 11. septembra 1927 so klerikalci nazadovali za 19 glasov, združena gospodarska lista vstevši Radičeve glasove za 14 glasov, komunisti pa za 2 glasa; napredovali so socialisti za 38 glasov, radikali za 2 glasa in Nemci za 59 glasov.

ci za 59 glasov.

Napredovanje nemških, odnosno nemškutarških glasov v okolici jasno kaže, kako zelo ugaja sedanji režim oživiljenju nemškega gibanja v deželi. Nemški kapital čuti, da je varen, da, celo favoriziran in je začel zbirati kupljive duše za svoje temne namene. Istotako so tudi radikalski glasovi po večini pripisati dejstvu, da je bil nosilec liste upravnik cinkarne g. Lazarovič.

Volilna udeležba je bila srednja; od 1767 volilcev jih je volilo komaj 1288, to je 69%.

Občinske volitve v Vojniku.

Zmagali so s pomočjo klerikalcev nemškutarji.

Bile so vložene tri kandidatne liste: prva napredna (SDS in drugi naprednjaki) je dobila 47 glasov in 3 odbornike, druga napredna (največ socialisti) 15 glasov in 1 odbornika in nemško-klerikalna 70 glasov in 5 odbornikov.

Občinske volitve pri Novi cerkvi.

Občina ostala v naprednih rokah.

Gospodarska stranka (SKS in SDS) je dobila pri včerajšnjih občinskih volitvah 83 glasov in 9 odbornikov, klerikalci pa 79 glasov in 8 odbornikov.

Občinske volitve na Dobrni.

Občina ostala klerikalna.

Dobila je pri včerajšnjih občinskih volitvah oficijelna klerikalna stranka 179 glasov in 10 odbornikov, klerikalni opozicijonci pa 140 glasov in 7 odbornikov. Napredne liste ni bilo.

Na Frankolovem

ostala občina napredna.

Pri včerajšnjih občinskih volitvah je dosegla gospodarska stranka 140 glasov in 12 odbornikov (SDS in SKS), klerikalci pa samo 66 glasov in 5 odbornikov.

Občinske volitve v Št. Pavlu pri Preboldu.

Za to veliko občino se je bil včeraj prav oster volilni boj. Združeni naprednjaki (SDS, SKS in NSS) so dosegli 227 glasov in 12 odbornikov, klerikalci na dveh listah 182 glasov in 9 odbornikov, socialisti 77 glasov in 4 odbornike.

Občinske volitve na Polzeli.

Po dolgih letih zopet lep napreden uspeh.

Pri včerajšnjih volitvah so dobili naprednjaki (SKS in SDS) 122 glasov in 6 odbornikov, klerikalci pa 213 glasov in 11 odbornikov.

pozabil na gledališče? Jože pa je bil kar tih in je to tudi bilo najboljši zanj. Nato pa je odšel. Odhajajoč je razkladal ženi: »Nocoj imam važno sejo!«
Ves ostali popoldan je Jože taval nervozen po ulicah. Tik pred šestimi uro večer je stopil v pisarno »malih oglasov«. Tam so mu dejali, da je že dvignjen njegov odgovor. To je še stopnjevalo njegovo razburjenost. Ko je potem ob pol osmih še dognal pod masko in pelerino, da je doma pozabil svoje umetno zobovje v kozarcu, je bil na višku. Kot brez pameti je dirjal po cesti, naposled je še odšel k nekemu prijatelju, da je dobil njegovo zimsko suknjo in njegov klobuk, sicer bi ga utegnil kdo prepoznati. Točno ob osmih se je ustavil pred hotelom N. — Krinko je imel čez ves obraz in vrtnico belo v roki. Ko se je obrnil pred vrati, je zagledal temno postavo s popolnoma zakrinkanim licem in z belo vrtnico v roki. »To je ona«, je pomislil. Nagovoril jo je s tresočim glasom: »Gospodična, ves nestrpen sem Vas že pričakoval!« A ona, čim je začela te besede, je urnih korakov odbrzela. Jože za njo, še bolj urnih korakov, jo dohiti, ne more se več premagati in ji strga krinko. Nalaho je zakričal, kajti ob mesečini je spoznal in buljil v obraz — svoje žene.

Občinske volitve na Vranskem.

Občina ostala napredna.

Pri včerajšnjih občinskih volitvah so dobili naprednjaki (SDS, SKS in NSS) 130 glasov in 11 odbornikov, klerikalci pa s hudim pritiskom 82 glasov in 6 odbornikov.

Občinske volitve v Grižah.

Klerikalci v manjšini.

V naši občini smo imeli pri teh volitvah celih pet kandidatnih list. Narodna delavsko - gospodarska lista (SDS in NSS) je dobila 82 glasov in 3 občinske odbornike, kmetijski sami 38 glasov in 2 odbornika (prvi dve listi sta bili vezani), SLS 112 glasov in 5 odbornikov, socialisti 75 glasov in 3 odbornike in komunisti 82 glasov ter 4 odbornike.

V Grajski vasi

so dobili kmetijski (Radičevci) na dveh listah 4 odbornike, klerikalci pa tri odbornike. Občina ostane tedaj v naprednih rokah.

Brez volitev

so bile izvoljene klerikalne liste v Svetini, Šmartnem v R. d. in v Višnji vasi. V občini Sv. Jeronim pri Vranskem je bila izvoljena kompromisna lista kmetijcev in klerikalcev.

Porota.

Celje, 21. novembra.

Danes se je pričelo v okusno renovirani porotni dvorani, ki jo krasi znamenite, nedavno restavrirane stropne slike, zimsko zasedanje celjske porote.

Senatu predseduje dvorni svetnik g. dr. Kotnik, votanta sta dss g. dr. Krančič in okrajni sodnik g. Brelih; javno obtožbo zastopa državni pravdnik g. dr. Rus, prvega obdolženca zagovarja g. dr. Ogrizek, drugega pa g. dr. Hrašovec.

Starec umoril svojega sinčka.

Pred porotniki stoji 57-letni posestnik Anton Mlaker iz Bodrišne vasi pri Št. Vidu v šmarnem okraju.

Obdolženec ima dve hiši, eno zase in za svojo družino, drugo pa za najemnike. Dne 29. marca 1924 je njegova najemnica vdova Antonija Š. porodila nezakonskega sina. Mati je navedla kot nezakonskega očeta delavca Mihaela M., ki se je prostovoljno zavezal plačevati alimente. Dne 16. septembra t. l. pa sta Antonija Š. in Mihaela M. na okrajnem sodišču v Sevnici prijavila, da je pravi nezakonski oče Anton Mlaker. Nezakonska mati pravi, da Mlakerja poprej ni hotela izdati, ker ji je grozil, da se bo v tem slučaju obesil, in ker ji je obljubil, da ji bo na tistem pomagal. Od Mihaela M. ni zahtevala ničesar, ker je vedela, da ni on pravi oče.

Ko se je Antonija Š. ta dan okrog 13. vrnila iz Sevnice domov, je našla svojega 3½ leta starega sinčka na tleh. Otrok je hropeč in je bil ves p-nast okoli ust. Iz zatečenih ust je udarjal močen duh po očetovi kislini. Vsa preplašena je pograbila otroka in ga nesla v Šmarje k dvema zdravnikom, toda bilo je že prepozno. Otrok je prihodnje dne ob 8. jutraj po hudih mukah umrl. Sodni zdravnik je po raztelesenju izrekel mnenje, da je nekdo otroku s silo vtil v usta kon-

centrirano očetno kislino, ki je otroku razjedla jezik, ustno duplino, požiralnik in skoro polovico želodca.

Vsi znaki so kazali na to, da je zastupil otroka Anton Mlaker. Ta je spočetka tajil krivdo, dne 29. septembra pa je priznal umor. Izjavil je, da je storil dejanje zato, ker je zvedel, da namerava Antonija Š. iti na sodišče, da ga naznani kot nezakonskega očeta.

Porotniki so zanikali vprašanje glede hudodelstva zavratnega umora, potrdili pa vprašanje glede hudodelstva uboja. Anton Mlaker je bil obsojen na 5 let težke ječe.

Poneverbe pri laškem premogovniku.

Kot drugi se zagovarja pred porotniki 36-letni Evgen Kus, bivši uradnik Trboveljske premogokopne družbe v Laškem.

Obdolženec je bil do 27. julija t. l. blagajnik in računovodja v rudniku TPD v Laškem. Meseca februarja 1926 je prvikrat poneveril na škodo TPD 15.000 Din. Zadevni primanjkljaj je izravnal s tem, da nekega dohodka v isti višini ni vknjižil. Ker mu je to uspelo, je jemal denar naprej. Do meseca maja 1926 je poneveril skupno 30.000 Din. Meseca maja 1927 je znasala od njega poneverjena vsota že 170.000 Din. Tudi ta primanjkljaj se mu je posrečilo pri reviziji prikriti. V teku maja 1927 je vzel obdolženec iz rudniške blagajne zopet 60.000 Din.

Ko je proti koncu julija t. l. zahtevalo centralno ravnateljstvo SPD v Ljubljani podroben obračun glede vseh predujmov, ki so bili izplačani delavcem in nameščencem, je obdolženec uvidel, da bodo prišli njegovim poneverbam na sled, ker je knjižil poneverjene vsote na račun fingiranih predujmov uslužbencev. Da se izogne aretaciji v Laškem, je hitro uredil stanje blagajne v bratovski skladnici, ki jo je tudi obremenjeval istočasno s poneverbami, iz rudniške blagajne pa je vzel zase še okrog 100.000 Din in v sredo, dne 27. julija t. l. pobegnil z denarjem iz Laškega v Celje. Od tod se je peljal z avtomobilom do Maribora, nato pa z vlakom preko Gradca na Dunaj. Pozneje se je potikal po Monakovem, Frankfurtu ob Meni, Mainzu, Heidelbergu, Kölnu, Bonnu, Düsseldorfu, Essnu, Berlinu in Leipzigu. Iz Leipziga je krenil zopet v Monakovo, od tam pa dne 24. septembra t. l. preko Linza na Dunaj. Dne 25. septembra se je stavil na razpolago generalnemu ravnateljstvu TPD na Dunaju, ki mu je svetovalo, naj poravnajo celotno zadevo v Ljubljani. Obdolženec je nato odpotoval v Ljubljano, kjer je bil dne 30. septembra aretiran.

Pri reviziji meseca julija t. l. se je izkazalo, da je poneveril Kuss skupno 317.519 Din, dočim trdi sam, da je poneveril 330.000 Din. Obdolženec je bil že leta 1912. od ljubljanskega porotnega sodišča zaradi hudodelstva poneverbe obsojen na 18 mesecev težke ječe.

Razprava proti Evgenu Kussu se je pričela ob 15. in bo trajala do noči.

Dva važna zakona

je predložil v soboto finančni minister dr. Marković Narodni skuščini v razpravo in odobrenje. Prvi je takozvani finančni zakon za l. 1928/29, ki vsebuje obenem državni proračun za razdobje od 1. aprila 1928 do 1. aprila 1929, drugi pa je zakon o neposrednih davkih.

Finančni zakon je iznenadil deloma radi tega, ker vsebuje celo vrsto malo simpatičnih redukcij in celo novih taks (na pr. za učence vseh šol!), največ pa radi tega, ker je za več ko 115 milijonov dinarjev večji od lanskega. (Vlada je doslej napovedovala nižji proračun!) Ker se ni moglo najti dovolj kritja, bode treba za izkazani deficit po 210 milijonov dinarjev (vse številke so vzete okroglo) iskati nove dohodke v — naših žepih. V glavnem so številke novega proračuna sledeče:

1. vrhovna državna uprava 119 milijonov 790.869.— Din.
2. pokojnine in invalidi 916.358.172 dinarjev,
3. obresti državnih dolgov 868 milijonov 251.103.— Din.
4. pravosodno ministrstvo 273 milijonov 595.274.— Din.

5. naučno ministrstvo 809 milijonov 488.170.— Din.

6. ministrstvo ver 114.873.927.— dinarjev,

7. notranje ministrstvo 554 milijonov 646.007.— Din.

8. zdravstveno ministrstvo 195 milijonov 922.510.— Din.

9. zunanje ministrstvo 169 milijonov 646.884.— Din.

10. finančno ministrstvo 348 milijonov 457.090.— Din.

11. vojno ministrstvo 2 milijardi, 428.571.266.— Din.

12. stavbno ministrstvo 294 milijonov 905.905.— Din.

13. železniško ministrstvo 70 milijonov 25.573.— Din.

14. pojedelsko ministrstvo 138 milijonov 342.657.— Din.

15. trgovinsko ministrstvo 48 milijonov 768.816.— Din.

16. socialno ministrstvo 30 milijonov 221.091.— Din.

17. agrarna reforma 41.657.476.— dinarjev,

18. ministrstvo za ustavotvorno skupščino (!) 336.250.— Din.

19. rezervni krediti 74.000.000.— dinarjev,

vsega skupaj tedaj 7.497.942.000.— dinarjev. Izdatki za državna podjetja in istotako tudi dohodki so navedeni v letošnjem proračunu posebej. Slabo kri bode vzbudila povsod izvanredno nizka dotacija takozvanih gospodarskih ministrstev in pa dejstvo, da obstoja deficit v glavnem iz onih zneskov, ki jih misli država odstopiti oblastim za izvrševanje gotovih poslov (glej predzadnjo številko). Na ta način bi vzela država vse dosedanje davke, kar bi pa dobiče oblasti, bi morali davkoplačevalci plačati posebej — še poleg lastnih oblastnih doklad.

O določilih predloženega zakonskega projekta o neposrednih davkih spregovorimo prihodnjič.

Upravno sodišče v Celju.

Finančni zakon za l. 1928/29, kakor ga je sestavila sedanja vlada, odreja, da se izmed obsojenih 6 upravnih sodišč, ukinejo upravna sodišča v Skoplju, Dubrovniku in v Celju, tako da ostanejo v celi državi le 3 upravna sodišča, ki imajo svoj sedež v Zagrebu, Beogradu in Sarajevu. Odredba je v zvezi z reorganizacijo celotnega sodstva v državi ter pomeni brezdvoma korak naprej v konsolidaciji javne uprave, ki ne sme biti odvisna od politične demagogije ali napačnega lokalnega patriotizma. Celje je svoječasno dobilo upravno sodišče kot nekako odškodnino za Posavje in laški okraj, ki sta pripadla ljubljanski oblasti. Ta kompenzacija je bila sicer zelo idealna in močno problematična, za tedaj pa vendar dovolj laskava, da je Celje nekoliko lažje prebolelo težko gospodarsko amputacijo v korist Ljubljane. Proti sedežu upravnega sodišča v Celju se je začel že takoj ob ustanovitvi hud boj iz Ljubljane, ki je sploh nerada gledala slovensko decentraliziranje. Odlični upravni sodnik celjskega upravnega sodišča se v znanstveni knjigi »O javni upravi« odločno izrekel proti sedežu v Celju, ker da zahteva visoki položaj v drž. hierarhiji nujno drugo okolje, nego je ono malega mesteca s svojim obzorjem raz žabjo perspektivo in svojimi malenkostnimi intrigami, ki se jim ob daljšem bivanju človek le težko izogne. Za ukinitve upravnega sodišča v Celju in za prenos njegovih agend na upravno sodišče v Zagrebu so bili brez dvoma merodajni samo stvarni razlogi, zato pa smatramo za malo umestno, ako se vprašanje začena obravnavati po šablonah partijske demagogije ter se govori in piše o deputacijah in intervencijah pri »naših ministrih«. To pesem že dobro poznamo, njen odmev še brni v ušesih v zvezi s carinarnico, ki jo je Celje tudi izgubilo. V kratkem bo to že drugi minus, ki ga mora Celje beležiti v svojem razvoju. Čas bo torej, da vidimo že kak plus. Vsi bomo z zadoščenjem pozdravili, če se zares uresniči, o čemur se v tej zvezi govori v celjskih krogih, ki so blizu vladi, da se unese v ta proračun visoka postavka za novo sodno palačo v Celju.

Zakon o uredbi sodišč in Celje.

Vlada je predložila Narodni skupščini načrt zakona o uredbi sodišč, katerega zakonodajni odbor že razpravlja. Za naše kraje in zlasti za Celje je zanimivo, da vsebuje ta zakonski načrt določbo, da bo v Sloveniji v bodoče pet okrožnih sodišč: v Ljubljani, Novem mestu, Celju, Mariboru in Ormožu. V območje ormoškega okrožnega sodišča bi spadala okrajna sodišča v Ormožu, Ljutomeru, Gornji Radgoni, Murski Soboti in Sp. Lendavi. Ljubljansko deželno sodišče se bo v bodoče imenovalo tako kot drugi sodni dvori prve instance — okrožno sodišče. Iz območja okrožnega sodišča v Novem mestu se izločita okrajni sodišči v Radečah in Krškem ter priključita okrožnemu sodišču v Celju. To slehno določbo je predvsem v interesu prizadetih dveh okrajev toplo pozdraviti, ker ima Posavje s Celjem neprimerno ugodnejšo železniško zvezo kakor z Novim mestom, kamor je treba potovati preko Zdanega mosta in Ljubljane.

Srednje in meščanske šole v mariborski oblasti.

V mariborski oblasti imamo sedaj 5 srednjih šol (državne realne gimnazije v Celju, Murski Soboti in Ptuj, državna humanistična gimnazija v Mariboru in državna realna v Mariboru). Izvzemši gimnazijo v Murski Soboti, ki ima v tem šolskem letu samo spodnje štiri in pa šesti razred v državni upravi, so vsi ostali zavodi popolni. Ministrstvo je sicer dovolilo, da se smejo na gimnaziji na Murski Soboti otvoriti tudi ostali trije razredi (peti, sedmi in osmi), vendar pa kot privatni s pravico javnosti na stroške občine Murska Sobotica. Doslej se pa niso mogli otvoriti, ker primanjkuje učnih moči. Osmi razred se najbrže sploh ne otvori, ker je premalo učencev, pač pa je nujno vprašanje otvoritve petega razreda in se na tem sedaj dela.

Kakor smo že poročali, je ministrstvo ukinitve petega razreda na gimnazijah v Mariboru in Ptuj za letošnje šolsko leto preključilo, a že vnaprej odredilo ukinitve petega in šestega razreda v prihodnjem šolskem letu na obeh zavodih. Borba gre torej naprej.

Koncem šolskega leta 1926-27 je bilo na vseh srednjih šolah mariborske oblasti 1770 učencev in 298 učenk, poučevalo pa je 94 moških in 7 ženskih učnih moči.

Učiteljsko imamo v oblasti troje (državno moško učiteljsko v Mariboru, drž. žensko učiteljsko v Mariboru in zasebno žensko učiteljsko šolskih sester istotam). V zvezi z vsemi učiteljski so štiri — odnosno petrazredne šole — vadnice.

Koncem zadnjega šolskega leta je bilo na vseh treh zavodih 148 gojenec in 309 gojenk, poučevalo je 23 moških in 14 ženskih učnih oseb.

V šolskem letu 1927-28 se izvaja v vseh letnikih novi učni načrt za učiteljska.

Meščanskih šol je v tekočem šolskem letu v celi oblasti 16 državnih in dvoje zasebnih. Od državnih so 3 deške, 4 dekliške, 9 pa mešanih. Obe zasebni meščanski šoli ste dekliški.

V šolskem letu 1927-28 se je na novo otvoril 3. razred na meščanskih šolah v Dol. Lendavi in Slov. Bistrici, 2. razred pa na meščanski šoli v Mežici. Ostale meščanske šole so popolne štiritirazredne, izvzemši ono v Vojniku, ki ima samo tri razrede.

V tekočem šolskem letu je na vseh meščanskih šolah v oblasti 91 razredov (67 temeljnih in 24 vzporednih). Vseh učencev je 3349 (1310 dečkov, 2039 deklic), učiteljev pa 167 (76 moških, 91 ženskih). Od teh je usposobljenih za meščanske šole 96, za osnovne šole 55, zunanjih in honorarnih učiteljev je 16, od teh 11 moških (kateheti) in 5 učiteljic.

Velika afeta s prodajo hmelja v Novem Sadu.

Beograjska »Politika« poroča iz Novega Sada: Pričakovanja naših hmeljarjev se letos niso niti najmanjše izpolnila. Odgovarjala ni niti množina radi rdečega pajka, niso pa tudi odgovarjale cene za pridelani hmelj.

Zadnji čas so se pojavljali v raznih krajih hmeljskega okoliša agenti, ki so hoteli izkoristiti neugodno situacijo v prodajanju hmelja. Pregovorili so mnoge producete, da odpeljejo svoj hmelj v Nürnberg in Žatec in ga tam po dnevni ceni prodajo. Ti agenti so se ponudili, da odpeljejo hmelj na svoje stroške v Nürnberg in Žatec, zahtevajo pa kot odškodnino vnaprej 600 Din za meterski stot. Ker so imeli prevoznih in carinskih stroškov po 236—240 Din pri meterskem stotu, so zaslužili pri meterskem stotu okrog 360 Din. Na ta način so spravili izven države okrog 135 vagonov hmelja in zaslužili čez 4 in pol milijona dinarjev. Produceti so bili uverjeni, da bodo prodali svoj hmelj po najboljši dnevni ceni, a bili so za nekaj časa obveščeni, da so se pivovarne kartelirale in da so kupile ta hmelj komaj po 1200—1400 Din meterski stot. . . . Ker je znal, da se je tam gori najslabši hmelj plačeval vsaj po 3.500 Din meterski stot, si je lahko misliti, kak vskrik in krič je nastal v Vojvodini in Sremu!

Celjske vesti.

c *Telefonsko omrežje v Celju* še vedno ni v redu kljub temu, da je že teden dni od tega, kar je bilo pokvarjeno. Zavodi, trgovine in privatniki imajo od tega velike neprilike. Telefonska uprava bi se morala potruditi za popravilo že radi tega, ker se morajo plačevati za telefon velike stalne pristojbine. Ali se preveč štedi z materialom in ljudmi ali pa je to nerazumljiva mafomarnost.

c *Premijera Cerkvenikove »Roke pravice«* se je izvršila v celjskem mestnem gledališču ob srednjem obisku. Navzoča sta bila tudi od ljubljanskega gledališča gg. Skrbinek in Golija, od mariborskega pa dr. R. Brenčič. Ocenio priobčimo prihodnjič.

c *Starba Delavske zbornice v Celju*. Delavska zbornica je imela včeraj v Mariboru svojo glavno skupščino, na kateri se je sklenilo, da se iz zborničnega gradbenega fonda dodeli za zbornično stavbo, ki se bo imela zgraditi v Celju, znesek po 450.000.— Din.

c *V slovo*. Ko se poslavljam od prijaznega mesteca Celja, mi je prijetna dolžnost, da se tem potom, ker mi vsestransko drugače ni mogoče, prav iskreno zahvalim vsem znancem in prijateljem za toliko pristranskih izrazov simpatij, ki mi delajo odhod še težji. Iskrena hvala za pristransko slovo in lepo podoknico tudi gimnazijski mladini, ki mi je seveda pred vsem prirastla k srcu. Prof. Slavko Raič.

c *Tudi premog postaja cenejši*, vendar ne pri nas, temveč v Avstriji. Kljub temu, da morajo tam premog uvažati. Še ni dolgo tega, kar smo razpravljali o pretiranih cenah trboveljskega rudnika, po katerih se ravna žal tudi država in privatni premogokopi. S temi cenami so zvezane tudi pretirane režijske naših državnih železnic. Ali ni mogoče nobeno sredstvo za doseg nižjih cen za premog?

c *Akcija za cenejši kruh v Celju*. Pišejo nam: Zadnjič ste priobčili prično kalkulacijo za ceno belega kruha. Glede črnega kruha je stvar ta: mešata se zanj po navadi moki št. 4 in 6. Pri današnjih nižanih cenah za to moko in s pribitkom po 199.70 Din za 100 kg predelane moke, vidimo, da bi smel stati kilogram črnega kruha v Celju samo 4.50 Din. Cena pa je dejansko mnogo višja. »Cillier Zeitung«

pravi, da so to nestvarni dokazi. Zanj in bogate nemške peke že, za one pa, ki morajo kruh kupovati, ne. Pribiti je tukaj treba, da se za stvar vsaj doslej prav nič ne zanima občina.

c *Še mal donesek k akciji za pocenitev kruha*. Neka naša abonentinja nam sporoča naslednje: Za presojo tega vprašanja bode morda služil tudi moj poskus. Zamesila sem 2 kg 45 dkg moke št. 2 in dobila 4 kg 40 dkg lepega belega kruha. Moka, kvas in pristojbina pri peku me je stalo 16.50 dinarjev, kruh je pa vreden 26.40 Din. Diferenca je tedaj precejšnja, to tem bolj, ker sem kupila moko pri detajlistu in dobila prav lep bel kruh.

c *Neuerbass*. V sobotni »Cillier Zeitung« smo videli podlistek neke pisateljice, ki se podpisuje Mary Gatti — Neuerbass. Kolikor je nam znano, eksistira v Bački samo Novi Vrbas in nikak »Neuerbass«. Pri imenovanem listu je vobče opazati tendenco za rabo starih nemških spakadrank za naša krajevna imena. Ali so bili predpisi glede rabe krajevnih imen že razveljavljeni? Ako niso bili, zakaj se temu glasilu celjske nemškutarije ne upa nikdo stopiti na prste?

c *Slovenskim mesarjem* na privatna vprašanja javno odgovorimo, da za nje prav radi priobčujemo tedenske klavne izkaze.

c *Dobri katoliki na odpoved*. Kakor znano, so se končale občinske volitve v Konjicah tako, da imata obe slovenski stranki le jeden glas večine. Ker se kaže pri klerikalcih nagnjenje za sodelovanje z demokracijo kot slovensko stranko, namesto z nemškutarji, grozi »Cillier Zeitung«, da bodo imeli konjiški nemškutarji tako dolgo žepe »lepo zaprte«, dokler se konjiška duhovščina ne poboljša — očitno tako kot po drugih nemškutarskih krajih. Ali ni naše duhovščine nič sram, če čita take nesramnosti?

c *Ogenj na podstrešju*. V petek okrog šestih zjutraj so se vnele saje v dimniku na hiši trgovca g. Senčarja v Gaberju. Ogenj je udaril skozi zarjavela luknjičasta vrata v malo shrambo, v kateri je imel delavec Ivan Perko 100 kg krompirja, 5 kur in več komadov obleke. Vse to je zgorelo, vsled česar ima Perko 1500 Din škoda. Perku je k sreči kmalu uspelo pogasiti ogenj in s tem preprečiti večjo nesrečo.

c *Zanemarjeni prehladi* imajo čestokrat najhujše posledice. Kot staroizkušeno sredstvo proti kašlju, katarju, dihalnim organom, hripavosti in zasluženju so skoro po celem svetu dobro znane *Kaiserjeve prsne karamele*, ki se dobivajo v originalni kakovosti v lekarnah, drogerijah in kjer so vidni lepaki.

Kino.

Mestni kino. V ponedeljek 21. novembra radi koncerta zaprto. — Torek 22., sredo 23. in četrtek 24. novembra: »Ljubezen maturanta«. Izredno lep roman dveh mladih ljudi v 8 dej. V glavnih vlogah Grete Mosheim, Paul Otto in Wolfgang Zilzer. — Prednaznani: »Karlina telka«. *Kino Gaberje*. Ponedeljek 21., torek 22., sredo 23. novembra: »Les Misérables«. II. del. Nadaljno življenje kaznjencev in njegove male varovanke Coselle. Prednaznani: Pat in Patachon v najnovejšem filmu »Na obali severnega morja« ali »Mi stari primorci«.

Razširjajte »Novo Dobo«!

Po domovini.

d *Obmejni kolodvor v Mariboru*. V soboto dopoldne se je vršila zaključna seja jugoslovanske in avstrijske delegacije za ureditev obmejnega prometa v Mariboru. Določilo se je, da bodo skupne obmejne postaje v Mariboru, Dravogradu, Jesenicah in v Pliberku. V prve tri postaje pridejo na naše ozemlje avstrijski uradniki in uslužbenci, v Pliberk pa jugoslovanski. V Maribor sam bi prišlo 80 avstrijskih železniških, carinskih in policijskih uradnikov, za katera bi se morala pripraviti stanovanja, drugače bi se vozili po končani službi v Lipnico. Za avstrijsko uradništvo bi se morala postaviti v Mariboru tudi posebna ljudska šola.

d *Avstrijski konzulat v Mariboru*. Iz Maribora poročajo, da je obvestil avstrijski poslanik v Beogradu Hofinger naše zunanje ministrstvo, da želi njegova vlada ustanoviti v Mariboru avstrijski konzulat.

Bolnice in hiralnice v Mariborski oblasti. Po mariborskih listih posnemamo, da je sedaj po bolnišnicah in hiralnicah mariborske oblasti sledeče število bolniških postelj: javna bolnica v Mariboru 420 postelj, v Celju 265, v Murski Soboti 120, v Čakovcu 130, v Slovenjgradcu 110, v Ptuj 96 hiralnica v Ptuj 150 v Vojniku 189: skupaj 1480 bolniških postelj, od katerih jih je zasedenih povprečno 1200 dnevno. Zlasti potrebno je povečanje in izpolnitev bolnic v Mariboru in Celju. Mariborska bolnica še sedaj nima prepotrebne moderne kanalizacije. Sedanja izolirnica v tej bolnici je nastanjena v neprimernih prostorih. V Celju je nujno treba zgraditi novo izolirnico, da se sedanji prostori izolirnice lahko porabijo za namestitev porodniškega in ginekološkega oddelka. Silna potreba se kaže tudi po ustanovitvi oblastne blaznice.

d *Rezervni oficirji* se opozarjajo, da je tolačiti objavljeno naredbo ministrstva vojske in mornarice glede preureditve načina njihove evidence tako-le: Rezervne oficirje vodijo odslej v evidenci oni vojni okrog, na katerih področju so stalno naseljeni. Zato je vsakdo dolžan, da izpremerubo stanovalja javi z raportom: 1. Do tedaj pristojnemu vojnemu okrogu potom občine (magistrata) dotedanjega bivališča; 2. novo pristojnemu vojnemu okrogu potom občine (magistrata) novega bivališča. Opustitev te dolžnosti je podvržena strogi odgovornosti. — Pododbor Ljubljana.

Gospodarstvo.

g *Vinska sejma v Ptuj in Ljutomeru* se bodeja vršila tudi letos. Kakor se sliši iz Slovenskih gor, gre vinska prodaja radi splošnega pomanjkanja denarja zelo počasi. To povzroča tudi popušcanje cen.

g *Dobave*. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 21. novembra t. l. ponudbe glede dobave 300 kg lanenega firneža. — Komanda pomorskega arsenala v Tivtu sprejema do 25. novembra t. l. ponudbe glede dobave raznega materiala (linolej, svinčeni kabel, ornamentalno steklo, medeninaste plošče, zeleni svil. baržun, zeleni svileni trakovi in sukanec, usnjeni gumbi, mahagoni deske, hrastove in borove deske itd.). — Direkcija državnih rudarskih poduzeč v Sarajevu sprejema do 28. novembra t. l. ponudbe glede dobave 1 krožne žage za jamski les s pripadajočimi deli. — Uprava intendantskega slagališta mornarice v Tivtu sprejema do 30. novembra t. l. ponudbe glede dobave raznih štamplik iz medenine. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 10. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave zavornih kotov. — Dne 5. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave čevljev za čistilce kotlov; dne 10. decembra t. l. glede dobave skretnice in skretniškega materiala; dne 12. decembra t. l. pa glede dobave groverjevih obročev. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

g *Prodaja*. Dne 9. decembra t. l. se bo vršila pri Direkciji Šum križevačke imovne općine v Bjelovaru ofertal-

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Celjska mestna hranilnica

Ustanovljena leta 1864.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Pod trajnim drž. nadzorstvom.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

na licitacija glede prodaje hrastovih debel. — Predmetni oglas je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Znižane izvozne takse v Romuniji Konzularno trgovsko odelenje ministrstva inostranih del je sporočilo zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da je Romunija izza 20. p. m. določila odnosno znižala carinske izvozne takse na sledeče predmete: za žito (pšenica, koruza, ječmen, rž in oves) po 3 lire in 10 šilingov od vagona; za moko po 3 lire od vagona; za otrobe po 15 šilingov od vagona; za vole, krave, bivole, teleta po 1 liro od komada; za meso nepredelano 2 šilinga in 6 penijev od 1 kg; za meso predelano (v škatljah) 2 šilinga od 100 kg, za ovce 50 romunskih lejev od komada in za ovne 25 romunskih lejev od komada.

g Izvozni trgi za živino v Romuniji. Ministrstvo inostranih del je obvestilo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, da je romunsko ministrstvo za poljedelstvo osnovalo izvozne trge za živino v sledečih mestih: v Skatumaru, Aradu, Klužu, Oradiju in Blažu za Transilvanijo in v Črnovicah za Bukovino. Ti trgi bodo imeči svoje carinarnice in živinozdravniške postaje, da se bo lahko od tukaj odposiljalo blago direktno v inozemstvo.

g Državne dobave. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 21. novembra t. l. ponudbe glede dobave trajno gorečih peči s šamotom obzidanih. — Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 24. novembra t. l. ponudbe glede dobave martinskega jekla, železne pločevine, železa, zakovic, telefonskih kablov in vijakov. — Direkcija državnega rudnika v Vrdniku sprejema do 26. novembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg bencina. — Monopolno skladišče soli v Ljubljani sprejema do 28. novembra t. l. ponudbe glede oddaje v zakup izkladanja in nakladanja soli. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 26. novembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave raznega usnja in jermen. — Dne 30. novembra t. l. pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave večje množine petroleja. — Predmetni oglasi v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Prodaja. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 20. novembra t. l. ponudbe glede prodaje večjega števila malo rabljenih, dobro ohranjenih in močnih vojaških oziroma delavskih oblek. — Predmetni oglas je v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Književnost

K Slovenska Matica objavlja: Do sedaj so se ustanovila poverjeništa v naslednjih okrajih (krajih) in so prevzeli poverjeništa gospodje: 1. Ljubljana: Anton Lovše, gimn. prof.; Anton Špende, društveni admin. tajnik; 2. Maribor: Ivan Fava, gimn. prof.; 3. Bled: Josip Žirovnik, naduč. v p. in posestnik; 4. Cerkljica: Tousseint Oljšak, vodja zemlj. knjige (za ves okraj); 5. Gornji grad: Franc Kocbek, naduč. v p.; 6. Kamnik: Ciril Vremšak, uradnik Mestne hranilnice (za ves okraj, izvzemši Domžale-Jarše); 7. Domžale-Jarše (in okolico): Ivan Stenovec, učitelj; 8. Kozje: Fran Humar, šol. upravit. v Bučah (za ves okraj); 9. Kranj: dr. Simon Dolar, gimn. prof.; 10. Litija: Josip Zupan-

čič, učitelj (za ves okraj, izvzemši Zagorje z okolico); 11. Logatec: Franjo Malner, pregl. fin. kontr.; 12. Novo mesto: Josip Kovač, gimn. prof.; 13. Radeče: Robert Lindtner, viš. davčn. uprav. v pok. in posestnik (za ves okraj); 14. Rimske Toplice: Bogomir Milost, postajenačelnik; 15. Srbovlje: Rudolf Pleskovič, učitelj; 16. Trzin: Rudolf Pečjak, strok. učit. mešč. šole; 17. Vič-Glince: Josip Mesec, izvrš. uradnik; 18. Št. Vid nad Ljubljano: Ivan Šmajdek, šol. upravitelj (tudi za Medvode in vso okolico); 19. Zagorje ob Savi: Ivan Levstik, šol. upravit. (tudi za vso okolico); 20. Zagreb: Fran Breclnik, višji žel. uradn. pri žel. direkciji. V nekaterih drugih okrajih je ustanovitev poverjeništev že v teku, v ostalih se ustanovijo v najkrajšem času.

Oglašujte!

POGLEJTE

nizke cene čevljev:

Iz teletine moški 152 Din, iz kravine moški podkovani 154 Din, golzenci 180 Din, boks moški amerik. ali pol šimi 159 Din, boks nizki moški ali ženski 149 Din, damski šavro 169 Din, damski lak 199 Din, otroški iz ovčevine

30 Din, iz teletine 41 Din, iz boksa 54 Din, izbira novih modelov vedno velikanski!

Veletrgovina R. Stermechi, Celje.

Oglejte si izložbo! Zbirajte listke za nagrado!

Glasovir

(Stutzflügel) kakor tudi dolg glasovir, se poceni prodaja. Poizve se pri Novak, Celje, Razlagova ul. 8.

POZOR!

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da imam v Celju, Siomškov trg 1 (tik farne cerkve) **tovarniško zalogo vseh vrst pletenin** kakor: nogavice, rokavice, pleteno perilo, puloverje itd. po najnižjih konkurenčnih cenah. Za prvovrstno blago se jamči. Se priporoča **Zenko Hribar**. 25-43

Premog zabuhovšči, trboveljski in iz vseh drugih rudnikov dobavlja in dostavlja na dom v mestu in okolici

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Učenca

sprejme fotograf PELIKAN, Celje, Razlagova ul. 2

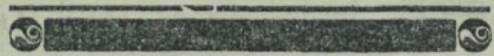
Proda se: jedilna in spalna soba ter kuhinjsko pohištvo po zelo nizki ceni. — Prevzamem vsakovrstno mizarstvo delo po konkurenčnih cenah. Sterniša, Zavodna, pri ribniku, ob cesti 2 proti Teharju. 2

Autobus Sv. Peter—Vransko

vozi od 20. nov. k večernemu vlaku. Odhod z Vranskega ob 17:30. Jutranjo vožnjo opusti. 2

Proda se rabljen lončen štedilnik,

otroška garnitura in otroški voziček. Vpraša se v Razlagovi ulici 1. 2-2

44

52

Švicarske ure, zlato, srebro, briljante, optika, očala

Največja delavnica

za vse v to stroko spadajoča dela.

Anton Lečnik

urar, juvelir, optik

CELJE, Glavni trg 4.

Cene znatno znižane!

Največja zaloga in samoprodaja za naše najpripravnějšíh ošte

PUCH koles

in koles znamke „Waffenrad“

Vsa kolesa s torpedo-prostotekom in povratno-stopalno zavoro. Cena od Din 1600.— naprej.

4 Največja zaloga delov koles in šivalnih strojev po najnižjih cenah. Popravila tujih izdelkov strokovnjaško, hitro, dobro in ceno.

12 mesecev garancija.

A. NEGER, Celje, Gosposka ulica št. 32.

Franjo Dolžan, Celje

Za kresijo št. 4

Kleparstvo

in naprava strelovodov. Pokrivanje streh in zvonikov.

Vodovodne

inštalacije, naprava modernih higijeničnih kopalnih sob, klosetov in zdravst. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

LASTNI DOM

Obrestuje hranilne vloge po 6%

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge uad 2,000.000 Din.

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj npravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

Iz malega raste veliko!